

Motion till riksdagen 2011/12:Sf300

av **Matilda Ernkrans och Louise Malmström (S)**

Tredelad föräldraförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om föräldraförsäkringen.

Motivering

Föräldraförsäkringen är redan idag en individuell försäkring. När barnet föds får vardera föräldern lika många dagar. Det som sker därefter är att dagarna i mycket stor utsträckning flyttas över till en av föräldrarna, vanligtvis mamman i heterogena relationer.

Hur föräldraförsäkringen ska fördelas är vanligtvis en fråga som rymmer många känslor. Och många har en precis uppfattning. Naturligtvis måste respekt ges för människors känslor, och detta är inte alltid enkelt. Men det betyder inte att det är ansvarsfullt att passivt ställa sig vid sidan av och acceptera en rådande ordning som bygger på ojämställdhet och bygger vidare på ojämlikhet. Det är oftast inte så enkelt att ekonomin aldrig har någon betydelse, det är klart att den kan ha det. Det är dock viktigt att se att ekonomin inte är det allenarådande. Det handlar mera om den vikt man lägger vid att dela lika. För några år sedan presenterade LO en undersökning som ställer saker på sin spets. LO:s undersökning visade att en avgörande del av hur uttaget av föräldraledighet fördelas är inställning och engagemang hos föräldrarna, t.ex. vem av parterna som är mest drivande när beslut om fördelning ska tas. Där pappan vill vara föräldraledig och driver detta tog 45 % av dem ut mer än två månader. Där båda är drivande tog 34 % av papporna ut mer än två månader. Där mamman är drivande om att föräldraledigheten är hennes tid delades minst jämlikt på föräldraledigheten, och där tog bara 22 % av papporna ut mer än två månader. Det som också är anmärkningsvärt i undersökningen är att i de flesta familjer sker fördelningen av föräldraledigheten utan diskussion och konflikter.

Fel! Okänt namn på

Vi måste fråga oss vad det är som styr inställning och engagemang till föräldraledigheten. Jag är övertygad om att vi måste fokusera oss på normer, socialt fostrade könsroller men också på den rådande ojämställdhet som fortfarande råder och vilka mekanismer som medvetet och omedvetet styr mammas och pappas val. Alltför många ser medvetet eller omedvetet mammaledigheten som självklar medan pappaledighet är ett val som man gör, trots att båda borde vara lika självklart eftersom både kvinnor och män blir föräldrar. Mycket rosa bomull och hårda järnringar omgärdar våra invanda mönster.

Det borde vara fullständigt självklart med en fullt ut individualiserad föräldraförsäkring. Hälften av dagarna till vardera föräldern, utan möjlighet att skriva över dagarna. Att försiktigt med god tid för förberedning ta ställning för en modell med en tredelad föräldraförsäkring är en väl balanserad, bra början. Det går inte att acceptera efter 30 års föräldraförsäkring med möjlighet för båda föräldrarna att nyttja denna, att inte fler föräldrar faktiskt delar på tiden med de små barnen. Tid med de små barnen är oerhört viktigt, för båda föräldrarna och för barnen, men också för en övertygelse om att vi i det ojämställda uttaget av föräldraförsäkring har en maktstruktur som måste brytas – en ojämställd ordning som leder bort från ett mer jämställt, mer jämlikt och rättvist samhälle. Det kan inte accepteras.

Stockholm den 4 oktober 2011

Matilda Ernkrans (S)

Louise Malmström (S)